

PROGRAM GRAĐENJA I ODRŽAVANJA JAVNIH CESTA ZA RAZDOBLJE OD 2005. DO 2008. GODINE

Polazne osnove za ostvarenje racionalne politike gospodarenja javnim cestama u Republici Hrvatskoj stvorene su donošenjem Strategije prometnog razvitka Republike Hrvatske, Programa građenja javnih cesta za razdoblje od 2001. do 2004. godine i Zakona o javnim cestama.

Prometno tehničke karakteristike autocesta i ostalih objekata s naplatom te specifičnosti financijskog poslovanja, uvjetovali su stvaranje posebne organizacijske strukture za gospodarenje tim objektima. Pored osiguranja kontinuiteta u održavanju započetih dionica i objekata i nastavak gradnje, u narednom planskom razdoblju predstoji intenzivan rad na poboljšanju organizacije redovnog održavanja, procesa automatizacije naplate cestarine i osiguranja kvalitetnijih pratećih uslužnih djelatnosti na autocestama.

Organizacijska struktura gospodarenja cestama

Gospodarenje javnim cestama Vlada Republike Hrvatske povjerala je tvrtkama Hrvatske ceste d.o.o. (HC) za gospodarenje mrežom držav-

nih cesta i koordinativnom ulogom u odnosu na županijske i lokalne ceste te za pripremu dokumentacije za autoceste do lokacijske dozvole, Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC) za gospodarenje mrežom autocesta i ostalih objekata s naplatom te koncesijskim društvima za izgradnju i gospodarenje autocestama i objektima Autocesta Rijeka - Zagreb d.d. (ARZ), Autocesta Zagreb - Macelj d.o.o. (AZM), BINA ISTRRA d.d. (BI) i Županijske uprave za ceste (ŽUC) za gospodarenje mrežom županijskih i lokalnih cesta.

Izgradnja autocesta

Izgradnja autocesta je od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku jer se njima predviđa postići utjecaj na sveopći razvitak zemlje i pojedinih područja, razvitak prioritetnih gos-

podarskih grana (turizam, poljoprivreda, promet industrija), ravnomjerni područni razvitak, s posebnim utjecajem na nerazvijene dijelove Hrvatske (gorska područja, slabo naseljena područja), porast zaposlenosti i pozitivan utjecaj na demografski razvoj, povezivanje Hrvatske u europski prometni sustav i tranzitna uloga Hrvatske (povezanost jadranskih luka i velikih prometnih čvorišta u Hrvatskoj i Europi, uklanjanje uskih grla u prometnoj infrastrukturi, bolji protok ljudi i roba, sigurnost prometa, udobnost i ušteda vremena putovanja, povećanje mobilnosti pučanstva, daljnje prometno povezivanje regije Hrvatske kao i njihovo povezivanje s Europom te revitalizacija morskih i riječnih luka.

 Hrvatske autoceste d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
PLANIRANI DOVRŠETAK IZGRADNJE

LEGENDA:

- IZGRADENO
- DOVRŠENJE 2005
- DOVRŠENJE 2006 - 2008
- PLANIRANO ZA 2008.

Hrvatske autoceste d.o.o.

U razdoblju 2005. - 2008. godine planiraju se radovi kako slijedi:

Redni broj	Vrsta radova	Ukupni planirani radovi	Godina			
			2005.	2006.	2007.	2008.
0	1	2	3	4	5	6
1.	PROGRAM GRAĐENJA	11.228.820	3.365.586	3.112.591	2.448.531	2.302.112
2.	PROGRAM IZVANREDNOG ODRŽAVANJA	795.011	445.261	156.000	96.400	97.350
3.	PROGRAM ODRŽAVANJA I UPRAVLJANJA	1.991.218	487.861	490.697	507.880	504.780
	UKUPNO 1. - 3.	14.015.049	4.298.708	3.759.288	3.052.811	2.904.242

U promatranom razdoblju predviđeno je puštanje u promet 257 kilometara autocesta u programu HAC-a. Od 257 kilometara 48 kilometara je u izgradnji sa rokom puštanja u promet 2005. godine dok će preostali dio od 209 kilometara započeti u promatranom razdoblju.

Predviđeno je puštanje u promet i to kako slijedi: Hrvatske autoceste na kraju 2004. godine održavaju 666 km autoceste. Planira se na kraju razdoblja novog Programa, redovnim održavanjem obuhvatiti ukupno 925 km autocesta.

Sukladno članku 24. Zakona o javnim cestama,

Hrvatske autoceste d.o.o. mogu izravno voditi radove redovnog održavanja autocesta i objekata s naplatom, ali za izvođenje tih radova i pružanje usluga naplate cestarine mogu osnovati posebna trgovačka društva.

Bina Istra d.d.

Koncesijskim ugovorom predviđena je realizacija izgradnje autoceste u dvije faze. U prvoj fazi gradi se poluautocesta, s time da se izvodi i dio radova druge faze. Od dodjele koncesije

pa do sada u prometu su 92 km poluautoceste. Planira se do svibnja 2005. godine pustiti u promet oko 42 km poluautoceste na zapadnom kraku, dionice Medaki - Višnjan - Nova Vas

- Buje - Umag te u travnju 2006. godine preostalih 13 km na dionici Vodnjan - Pula.

Redni broj	Vrsta radova	Ukupni planirani radovi	Godina			
			2005.	2006.	2007.	2008.
0	1	2	3	4	5	6
1.	PROGRAM GRAĐENJA	528.463	491.827	36.636	0	0
2.	PROGRAM IZVANREDNOG ODRŽAVANJA	44.113	14.683	9.180	8.220	12.030
3.	PROGRAM ODRŽAVANJA I UPRAVLJANJA	120.599	28.272	29.870	30.767	31.690
	UKUPNO 1. - 3.	693.175	534.782	75.686	38.987	43.720

Autocesta Rijeka - Zagreb d.d.

Ukupna duljina autoceste od Zagreba do Rijeke iznosi 146,5 km, od čega u profilu autoceste 90,93 km. Preostalih 55,57 km izgrađeno je u profilu poluautoceste s dodatnom trakom za spora vozila u usponu, na mjestima gdje je to

potrebno. Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o davanju suglasnosti koncesionaru za početak radova II. faze autoceste Rijeka - Zagreb, od čvora Bosiljevo do vijadukta Stara Sušica. U nastavku izgradnje, težište bi se dalo

na izgradnju preostalih dionica s tunelom "Tuhobić" kao najduljim objektom Projekta druge faze izgradnje, čijim bi dovršetkom bila ujedno dovršena i realizacija Projekta odnosno izgrađen puni profil od Zagreba do Rijeke.

Redni broj	Vrsta radova	Ukupni planirani radovi	Godina			
			2005.	2006.	2007.	2008.
0	1	2	3	4	5	6
1.	PROGRAM GRAĐENJA	382.550	176.000	103.275	103.275	0
2.	PROGRAM IZVANREDNOG ODRŽAVANJA	137.600	29.700	32.600	35.800	39.500
3.	PROGRAM ODRŽAVANJA I UPRAVLJANJA	547.350	135.300	136.000	137.050	139.000

Zagreb - Macelj d.o.o.

Prema koncesijskom ugovoru koncesionar ima obvezu izgraditi dionicu od Krapine do Macelja (18,6 km) i drugu traku autoceste od Jankomira do Zaprešića (7,4 km).

U 2005. godini planira se izgraditi 1,4 km od Velike Vesi do Krapine, a nastavit će se izgradnja drugog kolnika na dionici Jankomir - Zaprešić s rokom završetka dionice u 2006. godini.

Autocesta Zagreb - Macelj bit će izgrađena u cijelosti u 2007. godini kada će biti završena izgradnja 17,2 km duge dionice Krapina - Macelj.

Redni broj	Vrsta radova	Ukupni planirani radovi	Godina			
			2005.	2006.	2007.	2008.
0	1	2	3	4	5	6
1.	PROGRAM GRAĐENJA	1.798.600	765.000	775.200	258.400	0
2.	PROGRAM IZVANREDNOG ODRŽAVANJA	30.300	7.500	7.600	7.600	7.600
3.	PROGRAM ODRŽAVANJA I UPRAVLJANJA	144.810	26.250	26.600	47.120	44.840
	UKUPNO 1. - 3.	1.973.710	798.750	809.400	313.120	52.440

PROGRAM GRAĐENJA, ODRŽAVANJA I UPRAVLJANJA JAVNIH CESTA ZA RAZDOBLJE OD 2005. DO 2008. GODINE.

Redni broj	Opis ulaganja	Pravni subjekti za građenje javnim cestama				UKUPNO 2005.-2008.
		HAC	HC	ŽUC	koncesijsko društvo	
0	1	2	3	4	5	6 (2+3+4+5)
1.	GRAĐENJE JAVNIH CESTA	11.228,82	4.600,00	918,00	2.709,61	19.456,43
1.1.	ODRŽAVANJE JAVNIH CESTA	2.786,23	4.460,00	2.532,00	1.024,77	10.803,00
1.2.	UKUPNO 1. - 2.	14.015,05	9.060,00	3.450,00	3.734,38	30.259,49

Zaključak

Postojeći sustav javnim cestama preko pravnih subjekata registriranih kao trgovačka društva, koja djeluju u skladu s Zakonom o trgovačkim društvima, pokazao se u protekle tri godine postojanja kao vrlo učinkovit s aspekta postignutih rezultata.

Hrvatske ceste d.o.o. će, pored svoje osnovne djelatnosti gospodarenja i održavanja državnih cesta, ovladati koordinativnom ulogom u po-

dručju planiranja i pripreme studijske dokumentacije za izgradnju autocesta, kao i u području usaglašavanja i usmjeravanja razvoja županijskih i lokalnih cesta.

Hrvatske ceste d.o.o. instalirat će i voditi jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama Republike Hrvatske čime će na jednom mjestu biti objedinjeni svi podaci o javnim cestama te će biti osigurano tehničko-tehnološko jedinstvo

mreže javnih cesta s mogućnošću dobivanja podataka s jednog mjesta.

Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka krajem svake godine analizirat će ostvarenje zacrtanih programa održavanja županijskih i lokalnih cesta, kao i dostatnost sredstava za iste te će na bazi dobivenih rezultata korigirati visinu naknade za ceste koja se plaća prilikom registracije motornih vozila.

POTPISIVANJE UGOVORA O GRAĐENJU SEKTORA SPLIT - PLOČE

U Splitu je u ožujku ove godine potpisan Ugovor o građenju dionice Split-Ploče s odabranim izvoditeljima. Vrijednost ugovorenih radova iznosi 4,996 milijuna kuna bez PDV-a, a dovršetak se očekuje krajem 2008. čime će ukupna dužina izgrađenog dijela autoceste Zagreb-Split-Dubrovnik iznositi 475 km.

21. ožujka 2005. Hrvatske autoceste su potpisale ugovore o građenju sektora Split - Ploče, autoceste Zagreb-Split-Dubrovnik.

Ugovore o građenju sektora autoceste Zagreb-Split-Dubrovnik od Splita do Ploča u dužini od 96,2 kilometra i u ukupnom iznosu od 4.99 milijardi kuna bez PDV-a potpisali su predsjednik Uprave Hrvatskih autocesta Mario Crnjak i direktori osam hrvatskih tvrtki: Konstruktor inženjeringa

Ugovor o građenju dionice Split-Ploče potpisali su predsjednik Uprave Hrvatskih autocesta Mario Crnjak i direktori osam hrvatskih tvrtki: Konstruktor inženjeringa, Vijadukta Hidroelektrike niskogradnje, Ceste Varaždin, Zagorje tehnobetona, Osijek Koteksa, Ingre i Strabaga.

(vodećeg partnera za podsektor I), Vijadukta (vodećeg partnera za podsektor II), Hidroelektrike niskogradnje (vodećeg partnera za podsektor III), Ceste Varaždin, Zagorje tehnobetona, Osijek Koteksa, Ingre i Strabaga okupljenih u domaćem konzorciju.

Potpisivanje ugovora održalo se u nazočnosti premijera dr. Ive Sanadera, ministra mora, turizma, prometa i razvitka Božidara Kalmete, ministrice zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva Marine Matulović-Dropulić i ministra financija Ivana Šukera. Završetak radova autoceste od Splita do Ploča predviđen je za kraj 2008. godine, a njegovim dovršetkom ukupna dužina izgrađenog dijela autoceste od Zagreba do Dubrovnika iznositi će 475 km. Na tom sektoru autoceste izgradit će se šest čvorišta, sedam pratećih uslužnih objekata, dva centra za održavanje i kontrolu prometa, osam vijadukta, devet tunela i most na Cetini.

Shematski prikaz dionice Split - Ploče

HRVATSKO NACIONALNO IZVJEŠĆE ZA 2004. GODINU

Autocestama u Republici Hrvatskoj upravljaju četiri tvrtke: Hrvatske autoceste d.o.o. koja upravlja svim autocestama pod naplatom osim autocestama u koncesiji te tri koncesijska društva BINA-ISTRA d.d. Pula (upravlja tzv. Istarskim Ipsilonom), Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o.

Izgrađenost mreže

Ukupna izgrađena mreža autocesta u Hrvatskoj iznosila je koncem 2004. godine 928,8 km

od čega pod naplatom nije bilo 89,4 km (obilaznice gradova Rijeka i Zagreb). U 2004. godi-

ni puštene su u promet nove dionice autocesta u ukupnoj dužini od 193,5 km.

	Društvo	2003. ukupno km	2004. ukupno km	2004. pod naplatom km	2004. bez naplate km
1.	Hrvatske autoceste d.o.o. (HAC)	509,2	652,7	570,7	82
2.	Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (ARZ)	132,6	146,5	146,5	-
3.	BINA-ISTRA d.d.	88,6	88,6	88,6	-
4.	Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. (AZM)	-	41	33,6	7,4
UKUPNO		730,4	928,8	839,4	89,4

Radovi u tijeku

U 2005. godini u promet će se pustiti ukupno 50,06 km novih autocesta i 41,7 km poluautocesta od čega:

- Autocesta Bosiljevo - Split ukupno 39,16 km [tunel Mala Kapela (5,76 km), most Krka na dionici Skradin - Šibenik (0,4 km), dionica Pirovac Skradin (10 km), dionica Skradin - Šibenik (9 km), dionica Šibenik - Vrpolje (14 km)]
- Autocesta Rupa - Rijeka ukupno 9,5 km [dionica Jurdani-Permani (4,5 km), dionica Permani-Rupa (5 km)]

- Poluautocesta Istarski ipsilon ukupno 41,7 km [dionica Umag - Medaki (41,7 km) uključivo obnova na 6 km]

- Autocesta Zagreb-Macelj 1,4 km [dionica Velka Ves-čvor Krapina (1,4 km)]

U 2005. godini uz nastavak izgradnje iz prethodne godine predviđen je početak izgradnje na novih 131,2 km autocesta i novih 12,9 km poluautocesta, i to:

- Autocesta Split- Dubrovnik (u izgradnji daljnjih 96,7 km) [dionica Dugopolje - Šestano-

vac (37,0 km), dionica Šestanovac - Ploče (59,7 km)]

- Autocesta Beli Manastri-Osijek-Svilaj - koridor VC (23 km) [dionica Đakovo-Sredanci (23 km)]

- Istarski ipsilon (12,9 km) [dionica Vodnjan-Pula (12,9 km)]

- Autocesta Zagreb-Rijeka (izgradnja postojećih dionica do punog profila 11,5 km) [dionice Vrbovsko-Bosiljevo (8 km), dionice Kupljak-Vrbovsko (3,5 km)]

Vrijednost investicija i financiranje

Investicije u izgradnju novih autocesta u 2004. godini iznosile su ukupno 5.538,09 milijardi kuna (784,43 milijuna EUR), a investicije u dionice u

prometu 529,95 milijuna kuna (69,73 milijuna EUR). Izgradnja autocesta u 2004. godini najvećim je dijelom financirana iz kredita i prihoda od ces-

tarina, a Hrvatske autoceste d.o.o. financiraju izgradnju autocesta i iz naknade na gorivo (0,60 kuna po litri). (1 EUR = 7,6 kuna)

Društvo	Investicije u 2004. u milijardama kuna (mil EUR)		Plan za 2005. u milijardama kuna (mil EUR)	
	u nove dionice	u izgrađene dionice	u nove dionice	u izgrađene dionice
HAC	4.609,08 (606,45)	266,39 (35,05)	3.092,74 (406,93)	718,11 (94,48)
ARZ	329,05 (43,29)	248,00 (32,63)	89,68 (11,8)	18,905 (2,49)
BINA ISTRA	403,42 (53,08)	15,56 (2,04)	379,24 (49,9)	14,8 (1,96)
AZM	196,54 (25,86)	-	1.084,82 (142,74)	-
UKUPNO	5.538,09 (784,43)	529,95 (69,73)	4.646,48 (611,38)	51,81 (98,92)

Prihod od naplate cestarine (bez PDV)

Ukupni prihodi od cestarine porasli su u odno-

su na prethodnu godinu za 27,4 posto, što je rezultat rasta prometa, puštanja u promet

novih dionica autocesta kao i manje korekcije cijena na nekim autocestama u Hrvatskoj.

Društvo	2003.		2004.		% (04/03)
	kn	EUR	kn	EUR	
1. HAC	539.929.779	71.043.392	774.591.367	101.919.168	43,4
2. ARZ	235.068.660	30.930.086	297.137.243	39.097.005	26,4
3. BINA-ISTRA	76.198.000	10.026.052	85.551.000	11.256.710	12,3
4. AZM	-	-	61.018.007	8.028.685	-
UKUPNO	851.196.439	111.999.530	1.218.297.617	160.301.568	27,4

(1 EUR = 7,6 kuna)

Promet

Promet vozila na autocestama u 2004. godini porastao je u odnosu na prethodnu godinu za 10,2 posto.

Društvo	2003.		2004.			
	Laka vozila (1. i 2. kategorija)	Teška vozila (3. i 4. kategorija)	Laka vozila (1. i 2. kategorija)	% (04/03)	Teška vozila (3. i 4. kategorija)	% (04/03)
HAC	21.683.149	3.196.587	24.647.049	13,7	3.533.203	10,53
ARZ	10.294.661	1.565.562	10.198.543	-0,93*	1.515.674	-3,2*
BINA ISTRA	2.098.943	337.154	2.324.893	10,7	357.217	5,9
AZM	-	-	4.198.445		533.259	
UKUPNO	34.076.753	5.099.303	41.368.930	12,2	5.939.353	8,2

*Napomena: Na autocesti Rijeka-Zagreb do uspostave potpuno zatvorenog sustava naplate cestarine u 2004. godini promet se brojao na više ulaza i izlaza, a vozila koja danas izlaze na Bosiljevo 2 bila su brojana na Vukovoj Gorici. Otvaranjem HAC-ovih dionica prošle godine takva je praksa prekinuta i otuda smanjenje prometa, a uz rast prihoda.

Sigurnost prometa

U 2103 prometne nesreće u 2004. godini smrt-

no je stradalo 44 osoba, a ozlijeđeno je 315 osoba. Broj prometnih nezgoda porastao je za

20,9 posto ali je i broj kilometara mreže autocesta porastao za 27,2 posto.

Broj prometnih nesreća:	2003.				2004.				
	HAC	BINAISTRA	ARZ	RH	HAC	BINAISTRA	ARZ	AZM	RH
s poginulima	36	1	8	45	28	3	7	1	39
s ozlijeđenima	235	20	57	312	218	20	73	4	315
s materijalnom štetom	982	102	298	1382	1136	99	489	36	1760
Ukupan broj prometnih nezgoda	1253	123	363	1739	1382	122	563	36*	2103
Ukupan broj poginulih u prometnim nezgodama					32	3	8	1	44

* podaci se odnose na razdoblje od 08.08.2004 do 31.12.2004.

DRUGA FAZA IZGRADNJE AUTOCESTE RIJEKA-ZAGREB

Vlada Republike Hrvatske dala je 9. prosinca 2004. godine Autocesti Rijeka-Zagreb d.d. suglasnost za početak radova II. faze autoceste Rijeka-Zagreb.

Društvu je odobreno da neutrošena sredstva kredita korištenih za izgradnju I. faze autoceste Rijeka-Zagreb, u visini od oko 53 milijuna EUR, iskoristi za financiranje dijela II. faze izgradnje autoceste Rijeka-Zagreb, dionice Bosiljevo-Vrbovsko-Kupjak, od interregionalnog čvora Bosiljevo 2 do vijadukta Stara Sušica. Osim toga, tom Odlukom ovlaštenu su ministar mora, turizma, prometa i razvitka kao predstavnik Koncedenta i Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. da zajednički definiraju međusobne ugovorne odnose i dinamiku kompletne II. faze izgradnje autoceste Rijeka-Zagreb. Sukladno tome, Društvo je u prosincu 2004. godine s nadležnim ministrom potpisalo dodatak Ugovoru o koncesiji, kojim je to i učinjeno.

S obzirom na osigurana sredstva za nastavak radova II. A faze izgradnje autoceste Rijeka-

Zagreb, Društvo je započelo nekoliko međunarodnih javnih nadmetanja za izvođenje tih radova. Dva međunarodna javna nadmetanja za izvođenje radova na drugoj cijevi tunela Veliki Gložac i tunela Čardak s pripadajućim dijelovima trase su završena te su ugovori za izvođenje radova potpisani u Zagrebu, 23. ožujka 2005. godine.

Radove na izgradnji tunela Veliki Gložac, čija je duljina 1.126 m, i pripadajućem dijelu trase izvodit će Poslovna udruga Viadukt d.d., Zagreb & Hidroelektra niskogradnja d.d., Zagreb. Vrijednost radova iznosi 95.347.779,52 kn a rok izvođenja radova je 24 mjeseca od uvođenja u posao. Radovi će biti financirani iz kredita Zagrebačke banke d.d. (ZABA).

Radove na izgradnji tunela Čardak, čija je dužina 601 m, i pripadajućem dijelu trase od 2,3 km izvodit će Konstruktor inženjering d.d., Split. Vrijednost radova iznosi 88.898.717,29 kn, a rok izvođenja radova je 14 mjeseci od uvođenja u posao. Radovi će biti financirani iz sredstava kredita njemačke razvojne banke Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

U tijeku je također međunarodno javno nadmetanje za radove II. A faze dopuna na puni profil autoceste, koji se odnose na izvođenje radova na glavnoj trasi

dionice Vrbovsko-Bosiljevo 2 (što uključuje trasu duljine 4.559 m i vijadukt Osojnik duljine 435 m), radove na vijaduktu Zečeve Drage (duljine 916 m) i vijaduktu Severinske Drage (duljine 726 m). Radovi će biti financirani iz sredstava kredita Europske investicijske banke (EIB) i Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

U međuvremenu je završena izrada Revizije Studije opravdanosti izgradnje autoceste Rijeka-Zagreb, dopuna na puni profil, u kojoj se zaključuje da postoji puna tehnička i ekonomska opravdanost nastavka izgradnje: "Smatra se da je konačna faza izgradnje polu-autoceste Stara Sušica-Kikovica dopunom na puni profil opravdana, te bi se trebalo projekt uzeti u razmatranje za moguće financiranje." (BCEOM studija, siječanj 2005.)

Rezultati Studije i rezultati poslovanja Društva predstavljani su predstavnicima Europske investicijske banke, koji su sredinom ožujka obavljali procjenu Projekta, a rezultat obavljene procjene je zaključak da je Projekt II. B faze izgradnje autoceste prihvatljiv za financiranje od strane EIB-a te će biti upućen u službenu proceduru Banke za odobrenje.

EIB bi financirala 50 posto troškova projekta, a preostala potrebna sredstva za zatvaranje financijske konstrukcije II. B faze i optimalan način njihova angažiranja Društvo će razmotriti i dogovoriti s financijskim ustanovama i predstavnicima vlasnika u narednom razdoblju.

ČETVRTI KONGRES IRF-a O CESTAMA ZA JUGOISTOČNU EUROPU

Od 6-9. ožujka 2005. godine održan je IV kongres IRF-a u Cavtatu. Domaćin je bila Vlada Republike Hrvatske, a kongres je organizirao IRF uz podršku Hrvatskog društva za ceste "Via-Vita".

Kao i na prethodnim kongresima raspravljana su bitna pitanja cestovne infrastrukture i cestovnog prometa.

Pored pitanja održavanja, sigurnosti, financiranja i razvojnih koristi naglasak na ovom kongresu je dat na problematiku javno-privatnog partnerstva (PPP), kojom prilikom su iznesena iskustva Hrvatske.

Održana je i posebna sjednica na kojoj je usvojen zaključak o potpori nastavku aktivnosti na

uvrštenju Jadransko-jonskog koridora u mrežu Paneuropskih koridora. Radi se o osnivanju zajedničkog stručnog tima za konceptijsko rješenje, studije i projekte na pravcu od Trsta u Italiji do Kalamate u Grčkoj.

Zaključeno je da Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka organizira osnivačku sjednicu Koordinacijskog odbora Jadransko-jonskog prometnog koridora (JJPK) u svibnju u Zagrebu, kada bi se verificirao i Zajednički odbor eksper-

ata za JJPK i Jadransko-jonsku autocestu sedam zemalja Jadransko-jonske inicijative.

JJPK, a u okviru njega Jadransko-jonska autocesta od Trsta na sjeveru Jadrana pa do Kalamate na jugu Peloponeza ima dužinu od oko 1.500 km, a kroz Hrvatsku prolazi u dužini od oko 545 km što čini oko 36 posto ukupne dužine.

Hrvatska će do ljeta 2005. godine imati izgrađeno i u prometu 285 km, a počela je gradnja daljnjih 96 km.

NOVI KILOMETRI AUTOCESTE NA DIONICI ZAGREB-BOSILJEVO-SPLIT

Hrvatske autoceste će do kraja lipnja ove godine na autocesti Zagreb-Bosiljevo-Split pustiti u promet tunel Mala Kapela, dužine 5,8 km te dionice od Pirovca do Vrpolja, dužine 33 km.

Tunel Mala Kapela

U tunelu Mala Kapela izvode se radovi na sanaciji sustava centralne odvodnje desne tunelske cijevi, pripreme za početak betoniranja obloge u portalnim zonama lijeve tunelske cijevi i opremanje tunela.

U prvoj fazi eksploatacije, od lipnja 2005. bit će puštena u promet samo desna tunelska cijev i kroz nju će se odvijati dvosmjerni promet, jednako kao i u tunelu Sveti Rok. Lijeva tunelska cijev će u toj fazi eksploatacije služiti kao servisni tunel, za sigurnosne intervencije ili evakuaciju putnika u izvanrednim situacijama. Kada intenzitet prometa poraste potpuno će se dovršiti i lijeva tunelska cijev, čime će se omogućiti odvojen promet za svaki smjer.

Pirovac-Vrpolje

Na sve tri dionice Pirovac-Skradin, Skradin-Šibenik i Šibenik-Vrpolje u tijeku su radovi asfaltiranja, a radovi na objektima teku prema dinamičkom planu.

Najveći objekt na tom dijelu je most preko rijeke Krke, koji se nalazi na dionici Skradin-Šibenik. Na mostu je započeta izrada završnog

sloja asfalta, kao i na čitavoj toj dionici, a na dionici se izvode još i radovi na izradi žičane odbojne ograde.

Na autocesti Rupa-Rijeka u izgradnji je dio od Jurdana do Rupe, dužine 9,3 km te priključak autoceste na granični prijelaz, 1,5 km. na dionici Jurdani-Permani, obavljani su radovi odvodnje, a započeli su radovi na kolničkoj konstrukciji i opremanju. Na dionici Permani-Rupa u tijeku je izrada oborinske odvodnje, a na pojedinim dijelovima trase počela je izrada kolničke konstrukcije. U tijeku su i radovi na spoju autoceste na granični prijelaz.

ELEKTRONSKI SUSTAV NAPLATE

Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. je tijekom 2004. godine u potpunosti implementirala novi elektronski sustav naplate cestarine i pustiti će ga u komercijalnu upotrebu kada Hrvatske autoceste d.o.o. stvore tehničke preduvjete za njegovu primjenu na autocesti Zagreb-Split.

Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. je tijekom 2004. godine u potpunosti implementirala novi elektronski sustav naplate cestarine koji, pored klasičnog plaćanja gotovinom, uključuje sljedeće mogućnosti plaćanja cestarine: SMART KARTICE, KREDITNE KARTICE i ELEKTRONSKU NAPLATU CESTARINE (eng. "Electronic Toll Collection - ETC). SMART-kartica je pretplatna kartica koja omogućuje korisnicima jednostavniju i bržu naplatu cestarine. Anonimna je i nije ograničena kategorijom vozila ni vremenskim razdobljem uporabe. Omogućava pretplatu u različitim iznosima prema željama i potrebama korisnika. Iznos na kartici se može nadopunjavati neograničen broj puta, a iznos pretplate na kartici određuje sam korisnik. Prilikom plaćanja cestarine SMART-karticom korisnicima se odobrava popust od 10 posto na iznos cestarine. Pored toga, kod plaćanja tom karticom znatno se smanjuje vrijeme trajanja same transakcije u odnosu na trajanje plaćanja gotovim novcem. Pozitivna posljedica primjene SMART-kartice je i znatno kraće vrijeme zadržavanja na naplatnim postajama, što osobito dolazi do izražaja u vrijeme intenzivnog prometa.

Društvo je tijekom 2004. godine zaključilo sporazume s kartičnim kućama i poslovnim bankama što omogućuje korištenje kreditnih kartica (Amex, Visa, Diners Club Card, Mastercard i dr.) te debitnih kartica svih banaka koje posluju na teritoriju Republike Hrvatske za plaćanje cestarine. Sva naplatna mjesta na autocesti Rijeka-Zagreb opremljena su POS aparatima za kartično plaćanje. Kod plaćanja kreditnim karticama nije potrebna autorizacija te transakcija traje oko tri sekunde.

Elektronska naplata cestarine omogućuje korisnicima plaćanje cestarine i prolaz kroz naplatnu stazu s minimalnim zaustavljanjem (STOP AND GO). Na svakoj naplatnoj postaji posebno su određene automatizirane linije za elektronsku naplatu cestarine. Za korištenje tog načina plaćanja potrebno je u vozilu instalirati poseban uređaj te imati na računu uređaja određeni novčani iznos. Pri ulasku na autocestu elektronski sustav provjerava valjanost uređaja te podiže brklju, a pri izlasku s autoceste sustav automatski naplaćuje iznos cestarine i podiže brklju. Sustav još nije u komercijalnoj upotrebi, što će se dogoditi kada Hrvatske autoceste d.o.o. stvore tehničke preduvjete za njegovu primjenu na autocesti Zagreb-Split.

BIUO POTVRĐEN CERTIFIKAT ISO 9001-2000

Slijedom revizije provedene od strane Det Norske Veritas u studenom 2001. godine, poduzeće BINA ISTRRA UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE (BIUO) dobilo je certifikat ISO 9001-2000 za obavljanje djelatnosti u području sigurnosti / održavanja / naplate cestarine na dionicama Istarskog "V" i cestovnim objektima.

U svibnju 2002. godine, ožujku 2003. godine i studenom 2003. godine, nakon periodičnih kontrolnih revizija ispravne primjene procedura upravljanja i održavanja, Det Norske Veritas potvrdio je da su organizacija i izvršenje zadataka od strane BIUO sukladni zahtjevima norme ISO 9001-2000. Kao što je bilo predviđeno normom ISO 9001-2000, nova revizija radi ponovnog izdavanja certifikata provedena je u prosincu 2004. g. Revizija je bila usredotočena na ispitivanje ispravne primjene procedura kao i provjeru poboljšanja razine usluga. Revizori nisu pronašli elemente koji bi doveli u pitanje potvrdu certifikata BIUO. Sukladno tome, Det Norske Veritas je u srijedu, 14. prosinca 2004. g. drugi put potvrdio kako BIUO odgovara kriterijima norme ISO 9001-2000.

Odlični rezultati zasluga su svih ekipa BIUO-a koje su zbog poboljšane organizacije rada ne samo dobile navedeni certifikat, već isto tako dugotrajno održale kvalitetu uzevši ono najbolje što norma nudi. U pitanju je, u suštini, stalno preispitivanje svakodnevnih zadataka kako ne bi došlo do uspostavljanja rutine koja se vrlo lako može dogoditi, osobito kada se svakodnevno radi na predmetima koji se ponavljaju, uvijek unutar istog perimetra.

Upravljanje cestom i cestovnim objektima podrazumijeva svakodnevnim radom anticipirati svaki element koji korisnicima može predstavljati smetnju. Rad djelatnika ne sastoji se od podviga već od sume sposobnosti i ljudske kvalitete koja, u konačnici, klijentima poduzeća za eksploataciju odnosno, davatelju koncesije, tvrtki koncesionaru i korisnicima cesta i objekata može ponuditi kvalitetnu uslugu.

CERTIFIKAT ISO 9001:2000 DODJELJEN AUTOCESTI RIJEKA-ZAGREB D.D.

Društvo Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. steklo pravo na certifikat ISO 9001:2000 kojim se potvrđuje da tvrtka primjenjuje sustav kvalitete u pripremi i izvođenju investicijskih radova na koncesijskom području, održavanju autoceste, naplati cestarine te procesima podrške.

Autocesta-Rijeka Zagreb d.d. osnovana je sa ciljem da nakon dovršetka sigurne, pouzdane i brze prometne veze glavnog grada Hrvatske s najvećom hrvatskom lukom, gospodari tom prometnicom u skladu s najvišim standardima i u maniri "dobrog gospodara". Projekt uvođenja sustava upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme ISO 9001:2000 započeo je Odlukom Uprave, provedena je edukacija Uprave i prve linije menadžmenta te timova koji su sudjelovali u izgradnji i implementaciji sustava. Školovano je pet menadžera kvalitete i dvadeset internih auditora (ocjenjivača) prema harmoniziranoj shemi Europske organizacije za kvalitetu te je uz njihov požrtvovan rad te pomoć i suradnju savjetničke kuće Oskar, svih poslovodnih struktura tvrtke i velikog broja zaposlenika, uspješno uveden sustav upravljanja u cijeloj organizaciji. Izrađen je i usvojen Priručnik kvalitete te Knjiga

procesa. Priručnik daje osnove i načela iz kojih proizlazi sva ostala dokumentacija sustava. Knjiga procesa opisuje identificirane glavne procese realizacije. Izrađena je, ili uključena u sustav, postojeća dokumentacija kvalitete (postupci, obrasci, kontrolne liste i upute). Za certifikaciju je odabran Cro Cert, član IQNet-a, Međunarodne mreže za kvalitetu. Certifikacijskim auditom utvrđeno je da uspostavljeni sustav upravljanja ispunjava zahtjeve norme, da je prikladno dokumentiran i da se primjenjuje. Time je Društvo steklo pravo na certifikat ISO 9001:2000 kojim se potvrđuje da tvrtka Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. primjenjuje sustav kvalitete u pripremi i izvođenju investicijskih radova na koncesijskom području, održavanju autoceste, naplati cestarine te procesima podrške. Certifikat su predsjedniku Uprave gospodinu Zoranu Klariću, 22. prosinca 2004. svečano uručili ravnateljica Cro Cert-a dr. Seka Kugler i gospodin Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore.

STANJE RADOVA NA IZGRADNJI AUTOCESTE ZAGREB-MACELJ

Autocestu Zagreb Macelj čine tri dionice - dionica A od Jankomira do Zaprešića, dionica B od Zaprešića do Krapine i dionica C od Krapine do Macelja. Uz domaće tvrtke u izgradnji sudjeluju austrijske i slovenske tvrtke, dok nadzor provodi Institut građevinarstva Hrvatske.

U izgradnji sudjeluju Strabag (Austrija) i NGR-a (Slovenija) te niz renomiranih domaćih izvoditelja: Viadukt, Konstruktor, Cesta-Varaždin, Jedinstvo-Krapina, Geotehnika, Crosco, Tehnobeton. Nadzor nad izgradnjom provodi IGH, a izvodi se po projektima IPZ-a i IGH-a. Izgradnju prate također nezavisni inženjeri iz tvrtke VCE (Austrija) te tehnički savjetnici iz tvrtke ATKINS (V.Britanija). Financiranje je osigurano putem bankovnih kredita i teče nesmetano prema financijskom planu Projekta. Stečaj glavnog partnera njemačke strane u Koncesijskom ugovoru WALTER-BAU nije se odrazio na Projekt, jer je njegov udio preuzeo STRABAG prema joint venture ugovoru.

DIONICA A Jankomir-Zaprešić

Drugi, zapadni kolnik autoceste u dužini od 6,4 km u izgradnji je od srpnja 2004. godine i bit će dovršen i pušten u promet u lipnju 2006. g. U tijeku su radovi na cijeloj dionici, dovršeni su svi radovi na pilotiranju temelja objekata, stupovi mosta preko Save i nadvožnjaka preko željezničke pruge u Zaprešiću, započela je montaža prednapregnutih nosača mosta kao i montaža čeličnog dijela mosta. Radovi se odvijaju s minimalnim usporjenjem prometa po izgrađenoj dionici i teku prema dinamičkom planu.

DIONICA B Zaprešić-Krapina

Na toj dionici predviđeno je samo poboljšanje standarda već izgrađene autoceste u punom profilu, tako da će se uvesti sistem SOS, dinamička

prometna signalizacija i meteo-postaje. Zatvaranje sustava naplate provest će se do kraja 2005. izgradnjom naplatnih stanica u Gubaševu, Začretju i čvoru Krapina, što će s već izgrađenom naplatom u Zaprešiću predstavljati zatvorenu cjelinu naplate od Zaprešića do Krapine. Svi potrebni radovi započeli su krajem ožujka 2005. i bit će dovršeni do prosinca 2005. godine.

DIONICA C Krapina-Macelj

To je najzahtjevnija dionica, što se tiče izvođenja radova. Na 26 km dionice bit će izgrađeno šest tunela i devet vijadukata, čvorovi Đurmanec i Trakošćan te Centar za održavanje i kontrolu prometa. Radovi su započeli u srpnju 2004. godine i bit će dovršeni do travnja 2007. g. Radovi na poboljšanju tla za sve objekte su dovršeni, tri tunela su probijena, Centar za održavanje je građevinski gotovo dovršen. Ukratko, svi radovi su unatoč jakoj i dugoj zimi ispred dinamičkog plana.

PUŠTANJE U PROMET ZAPADNOG KRAKA ISTARSKOG Y

U svibnju 2005. koncesijsko društvo BINA-ISTRA d.d. otvorit će za promet dionicu od čvora Umag do čvora Medaki u dužini od 41,7 km, čime će u prometu biti ukupno 130,6 km 'Istarskog Y'.

U 2005. godini tvrtka Hrvatske ceste rekonstruirala i gradi oko 2,0 km postojeće državne mreže od čvora Umag do graničnih prelaza Plovanija i Kaštel.

Tehnički elementi dionice su sljedeći:

- Računska brzina 100 km/sat.
 - Poprečni elementi poluautoceste: 2x3,5 m plus 2x0,5 m, ukupno 8,00 m.
 - Na usponima većim od 7 posto izvodi se treći trak za spora vozila, na svaka 2 km obostrano u dužini od 200 m nalaze se ugibališta s telefonsko-pozivnim sustavom (TPS).
- Trasa mjestimično prolazi kroz vodozaštitna područja. Uz stroge zahtjeve za izvedbu vodonepropusne kanalizacije na cijeloj trasi, na tim je dionicama izgrađen zatvoren sustav odvodnje, kojim se oborinske vode vodonepropusnim kolektorima odvođe do građevina za pročišćavanje; separatora te laguna u čvoru Višnjani i dolini rijeke Mirne, prije upuštanja u postojeće vodotoke ili okolni teren.

Na ovoj dionici nalazi se:

- 6 čvorišta - Umag, Buje, Nova Vas, Višnjani, Baderna i Medaki
- 12 nadvožnjaka
- 12 podvožnjaka
- 1 most - Košćani
- vijadukt preko korita rijeke Mirne.

Na izgradnji dionice od Umaga do Medaka, izvedene su sljedeće količine radova:

- iskopano je 2.400.000 m³ materijala
- nasipano je 1.600.000 m³ materijala

- u tamponski sloj ugrađeno je 200.000 m³ agregata veličine 0/63 mm.

Vijadukt 'Mirna' ukupne dužine 1.354,86 m sastoji se od 2 upornjaka temeljena na stijeni i 21 betonskog stupa, temeljenih u močvarnom terenu na zabijenim čeličnim pilotima. Po jednom stupnom mjestu izvedena su 16 pilota, pojedinačne max dužine 61,5 m sveukupne dužine svih pilota od 14,2 km, uz izvedenu antikorozivnu katodnu zaštitu. Armiranobetonski stupovi su max visine 40 m, betonirani su u kliznoj oplati, a rasponski sklop mosta izvodio se na obje strane iza obale, potiskivao s obje strane mosta i spojio na sredini raspona. U ovaj most, čiji je rasponski sklop širine 10,10 m, ukupno je ugrađeno 11.300 m³ betona, 1.832 tona armature te 2.720 tona čelika za rasponsku konstrukciju. Kako vijadukt prolazi vodozaštitnim područjem, voda se s vijadukta propušta preko separatora u odvodni kanal melirativnog područja ispod vijadukta.

POSJET GLAVNOG TAJNIKA ASECAP-a

Godinu dana nakon osnivanja Hrvatske udruge koncesionara na autocestama s naplatom cestarine (HUKA) glavni tajnik Europskog udruženja autocesta s naplatom cestarine (ASECAP) Kallistratos Dionelis i Aleksa Ladavac, predsjednik HUKA-e na sastanku u Puli razmatrali su mogućnosti međusobne suradnje.

Glavni tajnik Europskog udruženja autocesta s naplatom cestarine (ASECAP) Kallistratos Dionelis bio je 23. i 24. veljače ove godine u posjetu udruzi HUKA, gdje ga je primio predsjednik HUKA-e Aleksa Ladavac. Godinu dana nakon osnivanja Udruge posjet glavnog tajnika dogovoren je kako bi se razmislile mogućnosti međusobne suradnje i razmjene naše udruge s ASECAP-om. U okviru posjeta obavljen je također i obilazak hotelskih i kongresnih kapaciteta hotela "HISTRIA" u Puli, koji će biti domaćin godišnjeg kongresa ASECAP-a 2006. godine. Nakon kraćeg sastanka u uredu Udruge održan je radni ručak te je glavni tajnik imao priliku porazgovarati s pomoćnikom ministra mora, turizma, prometa i razvitka Matom Jurišićem te predstavnicima društava članica HUKA-e. Gospodin Jurišić je tom prilikom istaknuo da je Hrvatska već ispunila svoje obveze i na svom teritoriju dovršila izgradnju svih paneuropskih

pravaca te da se u 2005. godini planira početak izgradnje koridora 5C. Glavni tajnik je sa svoje strane ponudio podršku ASECAP-ovog ureda u Bruxellesu ističući važnost aktivnog sudjelovanja Hrvatske u osmišljavanju autocestovne politike prilikom pregovora s Europskom Unijom i davanju prijedloga ili primjedaba na važne prometne projekte za Republiku Hrvatsku. Glavni tajnik prihvatio je inicijativu predsjednika Ladavca da se u lipnju 2005. u Zagrebu održi okrugli stol na kojem će se članice HUKA-e i zainteresirani subjekti upoznati s projektima koje vodi ASECAP: interoperabilnost elektroničke naplate cestarine, sigurnost u tunelima te inteligentni prometni sustavi. Glavni se tajnik zadržao i u kraćem posjetu tunelu Učka te se upoznao s načinom upravljanja tunelom kao i protokolom postupanja u kriznim situacijama. Gospodin Dionelis je izrazio zadovoljstvo posjetom i naglasio da ga se dojmila tehnologija i stručnost upravljanja tunelom.

ZAŠTITNA ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA NA TRASI JADRANSKE AUTOCESTE U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI

Na trasi Jadranske autoceste od Radošića do Dugopolja iskopano je ukupno deset lokaliteta od prethistorijskog do srednjovjekovnog doba. Tih "trideset kilometara arheologije" osvjetljava život Dalmatinske Zagore te imamo jedinstvenu priliku pratiti 5500 godina kontinuiranog života u Dalmatinskoj Zagori, od mlađeg kamenog doba do kasnog srednjeg vijeka, u razdoblju od 4800 godina prije nove ere do otprilike 1700 godina nove ere.

Zaštitna arheološka istraživanja na trasi Jadranske autoceste u Splitsko-Dalmatinskoj županiji traju od 1998. godine, kada je izrađena studija o utjecaju autoceste na kulturnu baštinu. Od 2001. do 2003. godine obavljena su istraživanja na četiri sektora te je na 30 km trase od Radošića do Dugopolja iskopano ukupno deset lokaliteta od prethistorijskog do srednjovjekovnog doba. Svi lokaliteti su bili na samoj trasi ili u njejoj blizini.

Na lokalitetu kraških vrtača Vučevice pronađeni su ostaci primitivnih koliba, brojni ostaci keramičkih posuda i kremenih alata, koji svjedoče o naseljavanju vrtača od strane prethistorijskog čovjeka, od neolitika do brončanog doba. Vrlo zanimljivi nalazi vezani su uz tumule, kamene grobnice, uglavnom iz brončanog doba. Tumuli oslikavaju indoeuropeizaciju srednjodalmatinskog područja. Iz tih novopridošlih indoeuropskih naroda, koji zamjenjuju staro autohtono stanovništvo, razviti će se ilirski narodi poput Delmata po kojima je Dalmacija dobila ime. Rimljani pokoravaju Delmate te radi bolje povezivanja u kratkom vremenu od 14. do 20. godine poslije Krista grade oko 700 km novih cesta. Glavni graditelji su bili rimski vojnici. Dio jedne od Dolabelinih cesta istražen je na lokalitetu Podi u Dugopolju.

Na lokalitetu Latice pronađeni su ostaci takozvane ville rustice gdje su nađeni gospodarski objekti i ostaci velike cisterne za vodu s mozaičkim podom, kao i mnogobrojni nalazi raznih vrsta alata. Taj lokalitet svjedoči o intenzivnom gospodarskom životu tog naselja. O ruralnom životu u razdoblju kasne antike općenito veoma malo znamo te ovo nalazište ima daleko šire značenje od lokalnog. Jedan od najvažnijih nalaza na cijeloj trasi autoceste u Splitsko-dalmatinskoj županiji nalaz je starohrvatskog groblja iz 9-10. st. ukopanog u prethistorijskom tumulu. To je do sada jedini primjer da se starohrvatsko stanovništvo služilo prethistorijskim tumulom u koji su se pokapali i nakon što bi ga potpuno raskopali, vraćali bi mu

Ostaci Rimske ceste na Podima u Dugopolju

njegov prvobitni prethistorijski izgled. Suradnja između Hrvatskih autocesta i Ministarstva kulture - Konzervatorskog odjela u Splitu od početka radova u Splitsko-dalmatinskoj županiji odvijala se korektno i uspješno. Zaštitna arheološka istraživanja nastaviti će se dalje prema Dubrovniku.

KLJUČNI PODACI ZA 2004. GODINU

ZEMLJA : HRVATSKA	2004
Ukupna duljina mreže autoceste, km	928,8
1 x 2 traka	144,17
2 x 2 traka	781,63
2 x 3 traka	3
2 x 4 traka	0
Broj km bez naplate	89,4
Broj km u izgradnji	139,76
Prognoza puštanja u promet novih dionica u 2005., km	91,76
Godišnji prihod od naplate cestarine u 2004.	160.3 mil EUR
Stalno zaposleni	2.479
Prosječan dnevni promet LAKA VOZILA	20.923
Prosječan dnevni promet TEŠKA VOZILA	2.906
Prosječan dnevni promet LV + TV	23.829
Ukupan broj nesreća	2.103
Broj nesreća s ozljeđenim osobama	315
Broj smrtnih slučajeva	45
Broj prijeđenih kilometara (10 ⁶ x km)	1.181.786.000
Broj cestarskih prolaza	54
Broj traka	295
Broj traka sa automatiziranim sustavom naplate	0
Broj pretplatnika na automatizirani sustav	1.312
Broj odmorišta (s benzinskim crpkama)	50
Broj odmorišta	76
Broj restorana	13
Broj hotela	8

www.hac.hr

www.arz.hr

www.bina-istra.hr